

Motion till riksdagen

1989/90:K622

av Lars-Erik Lövdén m.fl. (s)

Snabbare valgenomslag i kommunala styrelser

De kommunala fullmäktigeförsamlingarna tillträder sin tjänstgöring den 1 november valåret. Samtidigt gäller för kommunala nämnder och styrelser att deras mandatperiod först tar sin början den 1 januari året efter valåret.

Detta förhållande skapar betydande olägenheter i kommunerna, särskilt vid majoritetsskiftet. Olägenheterna är störst vad gäller den kvardröjande beslutskompetensen hos den sittande kommunstyrelsen. Ett politiskt vakuum uppstår lätt till följd av detta, vilket kan vara förlamande för den politiska beslutsprocessen. Förhållandet är också ägnat att skapa missuppfattningar hos allmänheten om ansvarsförhållandena mellan den nya majoriteten och den gamla.

Frågan om att åstadkomma ett snabbare valgenomslag i de kommunala styrelserna har behandlats av flera utredningar och också av riksdagen. I betänkandet SOU 1981:53 föreslogs att den nuvarande bestämmelsen i 3 kap. 5 § kommunallagen, enligt vilken kommunstyrelsen tillträder den 1 januari året efter det år då val i hela riket ägt rum, skall stå kvar i kommunallagen. Bestämmelsen föreslogs dock kompletterad med en regel av innebörd att fullmäktige – i särskilt beslut eller i reglementet för styrelsen – får föreskriva att styrelsen skall väljas på kommunfullmäktiges första sammanträde och omedelbart därefter börja arbeta.

Förslag om ett snabbare valgenomslag i kommunala styrelser har tidigare avisats av regeringen med motiveringen att den från demokratisk synpunkt viktiga nomineringen skulle få bedrivas så snabbt att de politiska partiorganisationernas inflytande kraftigt skulle inskränkas. Denna motivering äger knappast giltighet i ett läge där det snabbare valgenomslaget begränsas till kommunstyrelserna medan övriga nämnder och styrelser som hittills först tillträder den 1 januari året efter valåret.

Enligt vår mening bör kommunallagen ändras i enlighet med det förslag som framfördes av utredningen SOU 1981:53. En sådan ändring bör göras så att de nya reglerna kan tillämpas efter valet 1991.

Hemställan

Mot. 1989/90

K622

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om snabbare valgenomslag i kommunala styrelser.

Stockholm den 24 januari 1990

Lars-Erik Lövdén (s)

Nils T Svensson (s)

Birthe Sörestedt (s)

Ingegerd Anderlund (s)